

Uddannelse og Job

Ellemarkskolen

2014/2015

Et samarbejde mellem Det Lokale
Beskæftigelsesråd (LBR) og
Ellemarkskolen, skoleåret 2014/2015

Henrik Larsen og Gert Andersen

Indhold

1.	LBR-projekt, Uddannelse og Job - projektformål	3
2.	Uddannelse & Job - et nyt fag (tidligere Uddannelses- Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering)	3
3.	Uddannelse og Job på Ellemarkskolen. At skabe en model.	4
3.1	Tidsplanen skoleår 2014/2015	5
	Projektforløbene	6
4	2. klasse. - "Venskabsbyggeri - Køge Universitetssygehus"	8
4.1	Forløbet for 2.klasse i skoleåret 2014/2015	8
4.1.1	Problemstilling:	8
4.1.2	Forberedelse til projektugen.....	8
4.1.3	Projektugen - Uge 15 dag for dag	8
4.1.4	Efterbearbejdning af uge 15.	11
4.1.5	"Venskabsbyggeri" 2015/2016 - Projektering og byggemodning	11
4.1.6	FFM - kompetencer og læringsmål	12
4.1.7	Evaluering af venskabsbyggeriet.....	14
5	7. klasse. "Virksomhed og skolebod" - MC Elle og Soul-Kitchen	16
5.2	Forløbet for 7.klasse 2014/2015	16
5.2.1	Problemstillinger og svar.....	16
5.2.2	Forberedelsessugen	17
5.2.3	Mellem ugerne.....	18
5.2.4	Skolebodsugen - Mc Elle og Soul Kitchen.....	19
5.2.5	FFM - Kompetencer og læringsmål	19
5.2.6	Erfaring og evaluering af skolebodsprojektet	24
6	8. klasse. "Håndværker for en dag"	25
6.1	Forløbet for 8.klasse - "Håndværker for en dag" - uge 50, 2014	25
6.1.1	De enkelte dage i uge 50.....	25
6.1.2	FFM for "Håndværker for en dag"	26
6.1.3	Erfaringer og evaluering af projekt "Håndværker for en dag"	26
7	Linjefag med jobudsyn.	27
8.	Forudsætningen for at lykkes	28
9.	Yderligere idéer til, hvad vi kan.....	28
10.	Erfaringer og evaluering	28
11.	Afsluttende kommentar	29

1. LBR-projekt, Uddannelse og Job - projektformål

LBR står for Det Lokale Beskæftigelsesråd. Herfra har Ellemarkskolen i skoleåret 14/15 søgt og fået midler til et udviklingsprojekt, der ”med fokus på en mere virksomhedsnær UEA-undervisning, så opfyldelsen af 95%-målsætningen bliver markant forbedret og den negative sociale arv i Ellemarken udfordres”. ”UEA-undervisning” er med den nye skolereform blevet til det timeløse fag ”Uddannelse og Job”, som dermed skal indeholdes i den enkelte klasses undervisning. Det overordnede formål er opfyldelsen af nedenstående målsætning:

- Fremtidig Uddannelse og Job skal være mere virkelighedsnær.
- Ellemarkskolen skal nærme sig 95% målsætningen.
- Flere elever vælger en erhvervsrettet undervisning.
- At den negative sociale arv brydes for flere elever.

Så helt overordnet handler vores projekt om det timeløse fag Uddannelse og Job. Med midlerne fra Det Lokale Beskæftigelsesråd udløser det nogle muligheder, hvor vi kan sætte nogle ekstra resurser ind, og kan skabe og udvikle en model for faget, som kan bruges på Ellemarkskolen, og som på sigt kan udbredes til andre.

2. Uddannelse & Job - et nyt fag (tidligere Uddannelses- Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering)

At faget Uddannelse og Job er et såkaldt timeløst fag vil sige, at det er et obligatorisk område, som hver grundskole i Danmark skal sørge for, at eleverne undervises i. Modsat almindelige fag er der dog ikke afsat et antal timer om ugen til faget. I Fælles Mål for faget Uddannelse og Job er det dog beskrevet, hvad eleverne skal kunne efter hhv. 3., 6. og 9. klasse, hvorfor det er et fag, der løbende skal undervises i (bilag 1).

Formålet er at introducere og forberede eleverne på at træffe et valg ift. deres fremtidige job/erhverv og herunder også uddannelse. Hertil kommer øvrige aktiviteter, som grundskolen også skal foranstalte for eleverne ift. dette valg, som fx brobygning.

Den enkelte elev skal tilegne sig alsidig viden om muligheder i forhold til erhverv og uddannelse og om egne forudsætninger og muligheder for netop et valg i forhold hertil.

Det er skolens opgave at informere og også at udfordre elevernes viden og valg på dette område, ifølge den nye folkeskolelov, der gælder fra skoleåret 2014/2015.

Ifølge Fælles Mål for faget skal eleverne opnå kompetencer indenfor 3 overordnede kompetenceområder: ”Det personlige valg”, ”Fra uddannelse til Job” og ”Arbejdsliv”.

Om undervisningen i faget generelt kan det siges, at efter 3. klasse skal eleverne kunne beskrive elementer indenfor hvert af de 3 kompetenceområder. Efter 6. klasse skal de kunne se sammenhænge indenfor hvert kompetenceområde, mens de efter 9. klasse skal kunne se sammenhænge og vurdere disse på tværs af alle tre områder. Dvs. fx skal de kunne se sammenhængen mellem personlige ønsker og forudsætninger og et valg af uddannelse eller sammenhængen mellem en uddannelse og det job som dette leder til samt, hvordan dette relaterer sig til deres egne ønsker og forudsætninger.

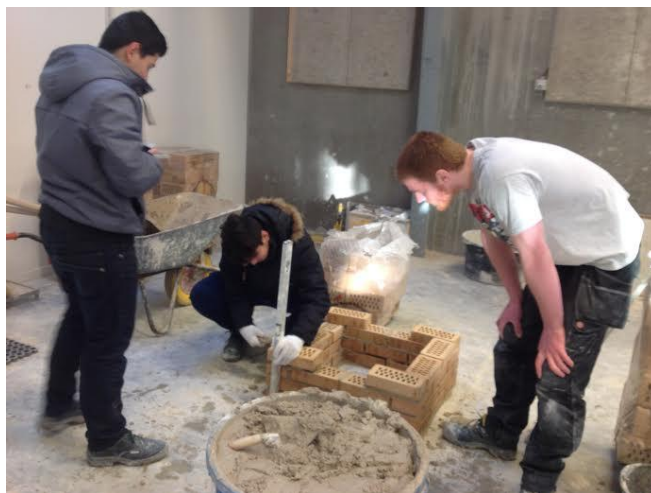
3. Uddannelse og Job på Ellemarkskolen. At skabe en model.

Ud over de i punkt 2 beskrevne mål har vi valgt to fokusområder, som skal være underliggende for vores måde at præsentere Uddannelse og Job for vores elever:

- "Oplev og mærk verden - jobverdenen". I målbeskrivelsen skal eleverne på forskellige stadier "beskrive-", "se-" og "vurdere sammenhænge". Vi vil hele tiden tilstræbe, at vores elever også "oplever", "sanser" og "mærker", hvad det vil sige at arbejde inden for forskellige arbejdsverdener i de forskellige fag. Dette ved et mere forpligtende, udvidet og udviklende samarbejde med det lokale uddannelse og arbejdsmarked.

- "Ung til ung". Vi vil gerne kunne skabe rollemodeller for vores elever. Vi vil gerne at de ser, oplever og skaber kontakt med unge, som er i gang med erhvervsuddannelse eller som lige er færdige, og unge som måske har startet egen virksomhed. Disse unge skal fungere som en slags mentorer, der via deres kompetencer inden for deres specifikke fag, gør de enkelte fag mere nærværende for vores elever, da de i højere grad vil kunne identificere sig med dem end, hvis aldersforskellen var for stor.

I skoleåret 2014/2015 har vi iværksat 4 konkrete projekter, hvor ovenstående har dannet basis.

- 2. klasse. "Venskabsbyggeri - Køge Sygehus"
- 7. klasse. "Virksomhed og skolebod"
- 8. klasse. "Håndværk og håndværkere"
- Linjefag med jobudsyn.

3.1 Tidsplanen skoleår 2014/2015

2.kl Uge 15, 2015 - første besøg på det, der bliver til "Venskabsbyggeri" Køge Universitetssygehus. Derefter årlige tilbagevendende besøg indtil klassen går ud af 9. klasse.

7. a Uge 37, 2014 - Forberedelse til virksomhedsuge.

Uge 43, 2014 - Virksomhedsuge.

7.b Uge 5, 2015 - Forberedelse til virksomhedsuge.

Uge 12, 2015 - Virksomhedsuge.

8.kl Uge 50, 2014 - "Håndværker for en dag".

Linjefag, 7. til 9. klasse:

Forår 2015 - kontakt og samarbejde med relevante faglige uddannelser, som matcher det valgte linjefag.

Projektforløbene

Venskabsbyggeri Køge Universitetssygehus
og Ellemarkskolens 2. årgang. En projektuge om året, hvor eleverne forbereder op til ugen og hvor de efterbehandler.

Se punkt 4, side 6

7. årgang - Mc Elle og Soul Kitchen. To projektuger, hvor den ene er forberedelsesuge og den anden selve projektugen. Derudover blev der brugt timer mellem de to projektuger.

Se punkt 5, side 14

8. årgang - "Håndværker for en dag".

Et indblik i erhvervsfagene i samarbejde med EUC og EUX i Køge. Projekt, der samlet forløb over en uge.

Se punkt 6, side 24

7 - 9. klasse linjefag - "linjefag med jobudsyn". I de linjefag, der kører i løbet af skoleåret, skal vores elever præsenteres for fagpersoner indenfor det område, linjefaget beskæftiger sig med.

Se punkt 7, side 26

4 2. klasse. - "Venskabsbyggeri - Køge Universitetssygehus"

For tiden er der store anlægsprojekter i gang i Køge Kommune.

Ellemarskolen 2. årgang er efter aftale med Lene Stevnhoved (projektchef for bygge og anlæg af Køge Universitetssygehus) og Troels Werner Christensen (projektleder for kommunikation og innovation) tilknyttet byggeriet Køge Universitetssygehus som et slags "venskabsbyggeri". Aftalen er, at vi følger byggeriet over en årrække fra start til slut. Fra indskoling til udskoling. Hvert år et nyt projekt med nyt fokus og perspektiv i forhold til forskellige jobfunktioner og arbejdsprocesser. Temaerne skifter karakter i årenes løb alt efter, hvor man er i bygge- og projekteringsprocessen og i forhold til elevernes klasse, abstraktions- og udviklingstrin.

Tilknytningen og samarbejdet med "venskabsbyggeriet" bliver eksemplarisk i forhold til over en årrække at se, sanse, beskrive og opleve en virkelig arbejdsplads for derigennem bl.a. at opfylde læringsmål beskrevet i det timeløse fag Uddannelse og Job. Derudover er der et tværfagligt aspekt, hvor vi i dette års projekt inddrager fagene natur/teknologi, matematik, billedkunst og dansk i selve projektugen. Undervejs i forløbet har eleverne hver dag skrevet logbog. Efter selve projektugen er der i dansk arbejdet med berettende tekster.

4.1 Forløbet for 2.klasse i skoleåret 2014/2015

Efter flere indledende møder blev projektet i uge 15 2015 følgende:

4.1.1 Problemstilling:

Inspireret af arkitekten og ingeniøren ville vi tegne og lave modeller af sygehuse ud fra en 2. klasses elevs perspektiv.

- Hvordan skal det være, hvis man som barn skal indlægges på et sygehus?
- Hvad er vigtigt?
- Hvordan skal sygehuset se ud?
- Skal der være legeområder ude og inde? Hvis ja - hvordan skal de udformes?
- Hvordan kommer fremtidens "Super-Duper-Sygehus" til at se ud? ...
- Osv.

Inden tegningerne og modellerne blev udarbejdet, skulle eleverne se og opleve det nuværende sygehus. Yderligere fik de en præsentation af det nye sygehus i form af billeder, modeller og tegninger. Vi ville også lave målinger omkring sygehuset.

4.1.2 Forberedelse til projektugen

Da eleverne skulle cykle ud til sygehuset, brugte vi 4 idrætslektioner til at "træne" cykling sammen. I matematik var der forberedt undervisning i længder og målestoksforhold.

4.1.3 Projektugen - Uge 15 dag for dag

(Ugen lå lige efter påske, hvorfor vi kun havde 4 dage)

1. dag En forberedende dag på skolen, hvor eleverne blev introduceret samt undervist i emnets overordnede formål.

- *At være syg?* Herunder en bevidstgørelse for eleverne om, hvad det vil sige at være syg. Deres egne oplevelser af sygehuse og sygdom. Osv.
- *Hvordan ser et sygehus ud indefra?* Vi så en film, der handlede om at være indlagt på sygehus - på børneafdelingen, og som viste forskellige dele af sygehusets funktioner.
- *Hvordan skal det nye Køge Universitetssygehus se ud?* Det nye supersygehus blev præsenteret med billeder og præsentationsvideoer, som vi havde fået.
- *Vores Super-Duper-Sygehus?* Introduktion til elevernes egne tegninger og modeller.
 - "Alt er muligt! I skal bygge!"
 - Hvordan ser et drømme-super-duper sygehus ud i fremtiden? Herunder f.eks.: Hvordan ser "huset/stuen" ud?
 - Hvordan skal lægerne/sygeplejersker være?
 - Hvad skal man spise?
 - Hvordan kan man helbrede folk (nye moderne metoder)?
 - Hvad kan man lave, når man er barn og er på sygehus?", Osv.

Vi lavede brainstorm og de første tanker blev skrevet ned og de første arbejdstegninger blev lavet.

- *Breaks. Hospitalsleg...*

2. dag Opstart på skole, cykle til sygehus, plant et træ, præsentation af stor model af sygehus, besøg på ortopædkirurgisk afdeling, opmåling af sygehusgrund, cykle hjem igen.

- *Opstart:* Intro til dagen, læringsmål mm.
- *Cykle til sygehuset:* I sig selv en stor ting, når man går i 2. klasse. ("... og så har vi lært at cykle sammen med den anden klasse uden at blive uvenner...", citat af Marie, 2.klasse)
- *Plant et træ:* Sammen med repræsentanter fra sygehuset fik vi plantet et egetræ, som kommer til at vokse med børnene og sygehusprojektet.
- *Præsentation af model af sygehuset:* På Køge Sygehus var der en model af det nye sygehus og byggeprojektet, som vi blev præsenteret for og fik talt om.
- *Besøg på ortopædkirurgisk afdeling:* Eleverne blev vist rundt på en afdeling på sygehuset og fik forevist en sygestue. At se patienter med amputerede lemmer gav anledning til mange gode spørgsmål og samtaler.
- *Opmåling af sygehusgrund:* For at få en fornemmelse af størrelsen af sygehuset - af selve bygningen, målte vi en del af det op. Eleverne var efter øvelser i at skridte afstande op i stand til at "oversætte" dette til, hvor langt der var i meter.
- *Cykle hjem igen:* 3½ km kan være langt, når man går i 2. klasse og er ved at være trætt.

3. dag Opstart på skole, cykle til projektafdeling for sygehusbyggeriet, præsentation af kontorafdeling, præsentation af projekthal, arbejde med egne tanker, tegninger og modeller.

- *Opstart og cykle til projektafdeling (ca. 4 km).*
- *Præsentation af kontorer og projekthal:* Eleverne blev først præsenteret for kontoret, hvor projektmedarbejderne sad og arbejdede med byggeriet. Der blev spurgt ind til Uddannelse og Job. De lærte bl.a., at arkitekten tegner og ingeniøren beregner. Præsentation af projekthallen. Her så vi 1:1 modeller af sengeafsnit og andre lokaler, som skal bruges i det kommende sygehus.
- *Arbejde med egne tanker, tegninger og modeller:* I projekthallen var to konferencelokaler, som vi fik stillet til rådighed, hvor eleverne kunne udfolde deres kreative evner. Lærerne havde på forhånd planlagt og indkøbt relevante materialer, der skulle bruges til modelbygning. Det var en udfordring at skulle skabe et "billedkunstlokale" til elevernes udfoldelser.
- *Opsamling og cykle hjem.*

4. dag: Opstart og cykle til projektafdeling for sygehusbyggeriet, arbejde med egne tanker, tegninger og modeller, fremlæggelse for medarbejderne for sygehusprojektet.

- *Opstart og cykle til projektafdeling.*
- *Færdiggørelse af modeller og forberedelse til fremlæggelse.*

- *Fremlæggelse:* Alle medarbejderne fra projektafdelingen af sygehusbyggeriet var inviteret til fernisering af elevernes modeller. Eleverne fremlagde og der blev stillet spørgsmål mm.

- *Oprydning og cykle hjem.*

4.1.4 Efterbearbejdning af uge 15.

I ugen efter projektugen evaluerede vi ugen. I dansk med beskrivende tekstarbejde i forhold til ugen, der var gået. I matematik og natur/teknologi så vi på kort og opmålte, hvor langt vi havde cyklet mm.

4.1.5 "Venskabsbyggeri" 2015/2016 - Projektering og byggemodning

Skitsen til næste skoleårs "Venskabsbyggeri" projekt er der en foreløbig plan for. Her bliver overskriften projektering og byggemodning.

Problemstillingen er følgende:

På et anvist område får vi bunker med grus, sand og andre materialer, så vi selv kan være entreprenører og projektere en "byggegrund". Vi ser og inspireres af de store entreprenørmaskiner (gravkøer), interviewer førerne af maskinerne om deres arbejde, hvad kan de med deres maskiner. Vi får anvist et område, hvor vi kan projektere og byggemodne, og vi får udleveret opgaver og krav til projektering af en byggegrund. Hvordan skal der lægges rør, så det rene vand kan komme ind til sygehuset, og kloakvandet kan komme væk? Hvad er det for hensyn, der skal tages ved anlægsarbejder? Hvad er det, der lægges under jorden? Hvad skal man tænke på ved anlæg af p-pladser? Elektricitet? Gadelamper? Regnvand? Osv...

Forløbet tænker vi skal indeholde følgende elementer:

1. *Opgaven*: En "byggeleder" fra byggeriet kommer og præsenterer opgaven.
2. *Udgravning (1. dag)*: Verdens største (i børnehøjde) gravemaskine kommer og skraber 4-6 "byggetomter"- 4-6 grunde (alt efter hvor mange grupper). Vi interviewer føreren omkring hans job og uddannelse. Han viser, hvad en sådan maskine kan...
3. *Byggemodning*: Der skal gøres klar til vand, el og kloak.
 Fra et "vandtårn" skal der lægges vandledninger ud til de enkelte grunde, hvor der skal etableres en "vandhane".
 Fra et "elværk" (strømforsyning - lavspænding) lægges ledning ud til en gadelampe.
 Fra grunden skal spildevandet kunne føres væk og hen til et "rensningsanlæg" (spildevandsopsamling)
4. *Planering - udlægning af grus*: En rendegraver kommer med grus til grundene. Grunden planeres og stemples.
5. *Fliselægning*: Der lægges fliser efter, at man har besluttet sig for, hvilket mønster man vil lægge fliserne i.
6. *Ibrugtagning*: Gadelamperne tændes, vandhanen åbnes og spildevandet føres væk og der slappes af på grunden...

4.1.6 FFM - kompetencer og læringsmål

"Venskabsbyggeriet" er et tværfagligt forløb, hvor det timeløse fag Uddannelse og Job implicit ligger i hele forløbet, da vores elever indirekte igennem læringsforløbene præsenteres for forskellige job og jobfunktioner.

I forhold til Uddannelse og Job vil vores elever i processerne igennem de forskellige projekter møde mange forskellige fagpersoner inden for vidt forskellige fagområder, hvorved vi så indirekte får præsenteret arbejdsprocessers, fags og uddannelsers mangfoldighed, som vi på sigt kan bearbejde videre hjemme i klasserummet på forskellige måder. Tilknytningen og samarbejdet med "venskabsbyggeriet" bliver eksemplarisk set i forhold til at opleve en virkelig arbejdsplads. Her vil de hvert år møde nye job og jobfunktioner.

Nedenstående er eksempler på kompetenceområder, videns- og færdighedsmål og læringsmål (FFM) i forhold til indholdet 2015 og 2016.

"Venskabsbyggeri" - Køge Universitetssygehus - 2. årgang, år 1 og 2	
Eksempler på Kompetenceområder/ kompetencemål (hentet fra "Forenklede Fælles Mål", emu.dk)	Uddannelse og Job: Eleven kan beskrive forskellige typer arbejde og arbejdsformer Natur og teknologi: Undersøgelse Eleven kan udføre enkle undersøgelser på baggrund af egne og andres spørgsmål Modellering Eleven kan udføre enkle undersøgelser på baggrund af egne og andres spørgsmål Matematik:

	<p>Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik. Eleven kan anvende geometriske begreber og måle.</p>
<p>Eksempler på Færdigheds- og vidensmål (hentet fra "Forenklede Fælles Mål", emu.dk)</p>	<p>Uddannelse og Job:</p> <p><i>Arbejdsvilkår</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af arbejde • Eleven har viden om lønnet og ulønnet arbejde <p><i>Arbejdsmarked</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive arbejdsmarkedsforhold fra eget nærmiljø • Eleven har viden om roller og funktioner på arbejdsmarkedet <p>Natur og teknologi:</p> <p><i>Naturfaglige undersøgelser</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udføre enkle undersøgelser med brug af enkelt udstyr • Eleven har viden om enkle undersøgelsesmetoder <p><i>Teknologi og ressourcer i hverdagen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan undersøge hvordan enkle mekanismer fra hverdagen fungerer • Eleven har viden om enkle mekanismer <p><i>Naturfaglig modellering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem virkelighed og model • Eleven har viden om naturtro modeltyper <p>Matematik</p> <p><i>Matematiske kompetencer</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Her berøres alle de matematiske kompetencer: "Problembehandling", "modellering", "ræsonnement og tankegang" osv. (fra FFM) <p><i>Geometri og måling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Her berøres: " Geometriske egenskaber og sammenhænge", "geometrisk tegning" og "målinger" (fra FFM) <p>Billedkunst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder.
<p>Eksempler på, hvordan vi har formuleret læringsmål for vores elever.</p>	<p>Læringsmål for elever.</p> <p><i>I forhold til Job og uddannelse</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeg kan forklare, hvad ordet "håndværker" betyder. • Jeg kan forklare, hvad ordet "byggeplads" betyder. • Jeg kan forklare, at der på en byggeplads er forskellige håndværk og kan nævne mindst tre forskellige håndværk, og kan beskrive, hvad. • Jeg kan forklare, hvad en arkitekt og en ingeniør laver. • Jeg kan forklare, hvad det vil sige at lave en model af et byggeri. <p><i>I forhold til natur og teknologi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeg kan forklare, hvordan man kommer el og vand ind i et hus. • Jeg kan forklare, hvordan man får kloakvand væk fra et hus.

	<ul style="list-style-type: none">• Jeg kan forklare, hvad forskellige materialer er lavet af, og hvad de kan bruges til. <p><i>I forhold til matematik</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan forklare forskellen på længder og flader• Jeg kan måle længder og flader.• Jeg kan forklare, hvad rumlige figurer er og hvordan man kan måle dem.• Jeg kan måle og så regne ud, hvad jeg skal bruge til forskellige ting (for eksempel, kan jeg måle og regne ud, mange fliser jeg skal bruge).• ... <p><i>Et tværfagligt aspekt</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan samarbejde med mine klassekammerater.• Jeg forstår de opgaver, jeg får af dem, der bestemmer på byggepladsen.• ...
--	---

4.1.7 Evaluering af venskabsbyggeriet

Undervisningen i Uddannelse og Job startes i indskolingen. Vores projekt "Venskabsbyggeriet Køge Supersygehus" og samarbejdet med Projektstyregruppen har været lærerigt, for både lærere, elever og Projektstyregruppen. Elever i indskolingen har en klar bevidsthed om læring og formål, hvis projektet har et styret formål og mål. Eleverne fik et indblik og viden i en "abstrakt" verden, et liv deres forældre lever, men ikke altid kan give deres børn et forståeligt indblik i. Vi fik gennem vores emneuge givet eleverne det første lille kig ind i en voksen arbejdsverden uden for skolens regi. Gennem ugen blev det tydeligt at eleverne blev mere og mere bevidste om projektets formål og deres andel i dette.

Nedenstående er citater fra elevernes logbøger, hvor der blev arbejdet med hvem, hvad, hvornår i berettende tekster.

Tirsdag:

Elev 1: "Der blev vi hjemme på skolen og målte rundt om fodboldbanen. Mig og Andrea kom sammen"

Elev 2: "Jeg tog 13 skridt på 10 meter i dag. Jeg målte fodboldbanen. Vi talte om sygehuset. Vi så en film om sygehus"

Onsdag:

Elev 1: "Vi kørte sammen med parallelklassen hen til Køge Sygehus. Da vi kom frem, fik vi lillemad og så ventede vi på at komme ind. Da vi kom ind, blev vi vist rundt af Laurits mor Karina"

Elev 2: "Jeg var inde på sygehuset og se, hvordan de mennesker der var derinde – hvordan de havde det."

Torsdag:

Elev 1: "Vi byggede efter vores skitser – det var rigtig sjovt ude et sted bag sygehuset."

Elev 2: "Vi byggede modeller af mælkekartoner og toiletruller og meget andet til sygehuset."

Fredag:

Elev 1: "Vi skulle forklare, hvordan vi ville have vores sygehus til at fungere. Det var hyggeligt. De (ansatte i projektet og sygehuspersonale) lød begejstret. Vi kom i avisen. Mig og Andrea fik det store billede."

Elev 2: "Sige lidt om vores modeller, altså fremlægge vores modeller. Det var sjovt. Det værste var, at vi skulle rydde op efter parallelklassen, altså kun drengene. Så det tog lang tid. Det bedste var, at vi ikke skulle skrive logbog."

5 7. klasse. "Virksomhed og skolebod" - MC Elle og Soul-Kitchen

På Ellemarkskolen har 7. klasse normalt skolebod en gang om året. Her tjener de penge til deres kommende lejrskole. I dette skoleår har skoleboden været et anderledes forløb end tidligere tiders. Eleverne har haft en forberedelsesuge, hvor de skulle forholde sig til alt hvad det indebærer at starte en virksomhed. Forløbet har spændt over to uger. Derudover er der brugt timer mellem forberedelsesugen og skolebodsugen til bl.a., at få styr på indkøb, markedsføring mm. Disse timer har primært været brugt i dansk.

5.2 Forløbet for 7.klasse 2014/2015

5.2.1 Problemstillinger og svar

Skolebodsprojektet indeholdt flere problemstillinger vi og eleverne skulle forholde sig til:

- *Eleverne skulle tjene nogle penge til deres lejrskole.* De skulle tænkes virksomhed, der helst skulle generere et overskud.
- *De skulle starte en virksomhed/virksomheder med et krav om sund mad på skolen.* Der skal være kvalitet i det, der sælges. Derfor var eleverne en dag på slagteriskolen, hvor de blev undervist af en kok/faglærer. De menuer, 7.klasse ønskede at sælge, var på forhånd sendt til slagteriskolen, og de var udgangspunktet for maden, de solgte i skoleboden (i uge 12 og 15).
- *De skulle være innovative og entreprenante.* Der var planlagt en dag på Køge Erhvervsservice, hvor de er blevet undervist i, hvad det betyder at skulle starte en ny virksomhed fra idé til færdigt salgbart produkt. Hvilke forhold gør sig gældende og hvilke overvejelser, man bør gøre sig? Styrker, svagheder, muligheder og trusler? Hvad betyder det at være innovativ og entreprenant?
- *De skulle helt konkret vide noget om økonomi, drift, markedsføring mm i forhold til deres skolebod.* Derfor havde de en hel undervisningsdag hvor undervisningen var henlagt til Køge Handelsskole. Her blev de undervist af tre 3. års studerende på HHX med afsæt i skolebodsprojektet. Qua de input de fik på Handelsskolen, fik eleverne nogle styringsredskaber, der matchede deres virksomhed/skolebod.
- *De fik indblik i en nystartet virksomhed og interviewede ejeren.* De har besøgt "Kaffe Kælderen" og "Sandwich Caféen" i Køge og har dermed fået indblik i de overvejelser, man har som nystartet virksomhedsejer med alt, hvad det indebærer.
- *De skulle i videst muligt omfang selv føle, de styrer projektet.* Elevernes ejerskab for projektet, med alt hvad det indebærer af beslutninger, risici og overvejelser skulle være det bærende element for projektets succes.
- *Og skolebodsprojektet skulle vise elever veje og muligheder i forhold til Uddannelse og Job.* Hver gang vi var ude og besøge virksomheder og uddannelsesinstitutioner, har vi bedt de eksterne personer, vores elever har mødt, om at præsentere sig selv i forhold til job og uddannelse.

5.2.2 Forberedelsessugen

Mere konkret var forberedelsessugen struktureret på følgende måde (se også skema bilag 2):

1. dag *Opstart:* Hvad kan vi? Hvad vil vi? Hvordan vil vi? Brainstorm.

Menuer? Brainstorm. Forslag og beslutninger. (Vedrørende menuerne var det aftalt med slagteriskolen, at de skulle sendes på forhånd, så Slagteriskolen kunne foretage de nødvendige indkøb inden forberedelsessugen. Disse forslag var så udgangspunktet for de retter og menuer, eleverne skulle producere samt kvalitetsvurdere med henblik på salg.)

Besøg hos Køge Erhvervsservice: "At starte en virksomhed". Fra idé til virkelighed. Hvilke udfordringer og muligheder? Eleverne fik en case, og med den som udgangspunkt blev de guidet omkring alle aspekter ved at skulle starte egen virksomhed.

Maria Cecilie underviser vores elever i innovation og iværksætterri!

Opsamling hos Erhvervsservice: Hvad har vi lært og hvordan kan vi bruge det lærte i relation til vores skolebudsuge?

2. dag *Besøg på Køge Handelsskole og undervisning i økonomi, markedsføring og drift af tre HHX-studerende:* På HHX i Køge havde tre tredje års studerende forberedt en dag og et program. De tre studerende har alle startet virksomheder, som de præsenterede for vores elever. De gav et oplæg samt underviste i de styringsredskaber, som var vigtige i forhold til, at skulle drive en virksomhed. Vores elever blev delt ind i tre overordnede afdelinger - "økonomi", "markedsføring" og "drift". Disse grupper var udgangspunktet for undervisningens indhold. Så overvejelser omkring en virksomhedsdannelse med afsæt i markedsføring, drift og økonomi blev dagens tema.

Daniel, Daniel og Tobias. De tre driftige undervisere og vejledere fra HHX!

Opsamling og forberedelse til virksomhedsbesøg i Sandwich Caféen (7.b) og i Kaffekælderen (7.a). Inden deres besøg (dag 3) forberedte eleverne spørgsmål til ejerne af de to virksomheder. Her kunne de bruge erfaringerne fra besøget hos Køge Erhvervsservice og HHX til at kvalificere deres spørgsmål.

3. dag *Virksomhedsbesøg - Sandwich Caféen (7.b) og i Kaffekælderen (7.a). Den gode historie fra det virkelige arbejdsliv... Spørgsmål og prøvesmagning...*

Besøg i Kaffekælderen i Køge.

Tilbage på skolen og videre planlægning af egne virksomheder: henholdsvis Mc Elle og Soul Kitchen.

4. dag *Besøg på slagteriskolen. Som før skrevet var kokken på Slagteriskolen forberedt i forhold til, hvilke retter og menuer eleverne ønskede. Så alle retter blev lavet og afprøvet ud fra opskrifter og menuforslag, der matchede elevernes ønsker om udbud i deres skolebod.*

Kokken Pelle styrer køkkenet og uddelegerer de forskellige arbejdsopgaver.

5. dag *Opsamling, vidensdeling og yderligere forberedelser til skolebodsugen. Drift, markedsføring og økonomi. Eleverne arbejdede videre i grupperne. Hvad skulle der købes ind? Hvor meget skal de enkelte retter koste? Hvordan skal vi markedsføre og reklamere for vores skolebod?*

5.2.3 Mellem ugerne

Yderligere forberedelser til skolebodsugen. Drift, markedsføring og økonomi.

For at være forberedt til selve skolebodsugen blev der brugt en del timer op til selve skolebodsugen.

Som lærerforberedelse brugte klasselæreren i det første projekt ca. 40 timer til alt arbejdet udover timerne sammen med børn. I den anden periode var næsten alt forarbejdet lavet, hvorfor den efterfølgende lærer i andet projekt brugte ca. ti forberedelsestimer.

Derudover er der for elevernes vedkommende blevet brugt nogle mellemliggende undervisningstimer. Antallet af timer til yderligere forberedelse er meget afhængigt af ambitionsniveauet.

5.2.4 Skolebodsugen - Mc Elle og Soul Kitchen

Begge klasser havde inden skolebodsugen fordelt arbejdsopgaverne i forhold til kompetencer og forhåndsforudsætninger. Eleverne var dog bevidste om, at alle skulle tage del og ansvar i produktionen af mad. Salg, marketing og regnskab var et ansvar for udvalgte med flair for opgaverne. At opgaverne var klart formuleret og uddelegeret gav et flow i virksomheden/ Skoleboden, så ingen elever var uklare over forventninger til den enkeltes ansvarsområde.

Begge klasser havde support fra forældre, der lagde en stor arbejdskraft i projektet i de to skolebodsuger.

5.2.5 FFM - Kompetencer og læringsmål

Det timløse fag "Uddannelse og Job"

Nedenstående er eksempler på kompetenceområder- og mål, videns- og færdighedsmål, læringsmål, der er arbejdet med i forhold til Uddannelse og Job i skolebodsprojektet.

FFM efter 9. klasses trin	Virksomhed og skolebod - 7.årgang 2014/2015
<p>Eksempler på Kompetenceområder/ kompetencemål (hentet fra "Forenklede Fælles Mål", emu.dk)</p>	<p>Uddannelse og Job:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder ("fra uddannelse til job") • Eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere ("arbejdsliv")
<p>Eksempler på Færdigheds- og vidensmål (hentet fra "Forenklede Fælles Mål", emu.dk)</p>	<p>Uddannelse og Job: "Fra uddannelse til job":</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan redegøre for mulige sammenhænge mellem Uddannelse og Job. • Eleven har viden om uddannelsesveje og senere jobmuligheder lokalt, nationalt og internationalt <p>"Uddannelse og Jobkendskab"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætteri. • Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri. <p>"Arbejdsvilkår"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vurdere forhold i arbejdsliv med betydning for valg af Uddannelse og Job. • Eleven har viden om rammer, betingelser og muligheder for ansatte, selvstændige og iværksættere.. <p>"Arbejdsliv"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan vurdere betydningen af livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere.

	<ul style="list-style-type: none">• Eleven har viden om livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere. <p><i>"Mine muligheder"</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Eleven kan koble egne mål med uddannelses-, job- og karrieremuligheder.• Eleven har viden om uddannelses-, job- og karriereveje i forhold til ønsker og forudsætninger.
--	--

Følgende er de mål og evalueringsark, som eleverne fik:

At starte en virksomhed

Målet er: at køre en madbod med salg af mad til hele skolen i en uge

Vi skal:

- tjene nogle penge til vores lejrskole.
- starte en virksomhed/virksomheder, som sælger sund mad på skolen.
- arbejde innovativt og entreprenant
- skal arbejde med økonomi, køb og salg af varer

Vi skal besøge:

- Køge Erhvervsservice. "at starte en virksomhed" fra ide til virkelighed
- Sandwichcafeen. En succesfuld historie om, hvordan virksomheden har nået sit niveau
- Køge Handelskole. "at køre en virksomhed" Økonomi og markedsføring
- Slagteriskolen Roskilde. Fremstille mad ud fra vores egne ønsker om menu.

Målet er: at opnå viden om iværksætteri, markedsføring, økonomi, fremstilling

Vi skal:

- udarbejde menu, med udregning af priser og mængder
- beslutte vores målgruppe
- lave reklamefremstød for vores madbod/virksomhed - Marketing
- fremstille mad
- sælge mad

Målet er: at vi selv får ejerskab til hele projektet og forstår alle de elementer, der skal til for at skabe en succesfuld virksomhed.

Elevmål:

- Jeg kan samarbejde og forstår betydningen af samarbejde i forhold til at arbejde i og med en virksomhed
- Jeg ved noget om, hvordan man starter en virksomhed
- Jeg kan lave reklamefolder, webdesign, plakater...
- Jeg kan tænke innovativt i forhold til at reklamere for madboden

Jeg kan forstå økonomien i forhold til indtægter og udgifter, overskud, underskud

Mådbod

Fælles Mål - Uddannelse og Job

Kompetenceområde: Fra uddannelse til job

Uddannelse- og jobkendskab:

- Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætteri
- Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri

Kompetenceområde: Arbejdsliv

Arbejdsvilkår:

- Eleven kan vurdere forhold i arbejdsliv med betydning for valg af Uddannelse og Job
- Eleven har viden om rammer, betingelser og muligheder for ansatte, selvstændige og Iværksættere

Fælles mål - Dansk

Kompetenceområde: Kommunikation:

Dialog:

- Eleven kan deltage aktivt, åbent og analytisk i dialog
- Eleven har viden om demokratisk dialog'

It og kommunikation:

- Eleven kan vælge digitale teknologier i forhold til situationen
- Eleven har viden om digitale teknologiers kommunikationsmuligheder

Fælles mål - Matematik

Kompetenceområde: Matematiske kompetencer:

Modellering:

- Eleven kan afgrænse problemstillinger fra omverdenen i forbindelse med opstilling af en matematisk model
- Eleven har viden om strukturering og afgrænsning af problemstillinger fra omverdenen

Evaluering: kryds af på skalaen 1 - 10 (1 er lavest og 10 er højest) hvor, du synes, du befinder dig før og efter arbejdet med emnet.

Læringsmål		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jeg kan samarbejde og forstår betydningen af samarbejde i forhold til at arbejde i og med en virksomhed	Før										
	Efter										
Jeg ved noget om, hvordan man starter en virksomhed	Før										
	Efter										
Jeg kan lave reklamefolder, webdesign, plakater...	Før										
	Efter										
Jeg kan tænke innovativt i forhold til at reklamere for madboden	Før										
	Efter										
Jeg kan forstå økonomien i forhold til indtægter og udgifter, overskud, underskud...	Før										
	Efter										

Sæt kryds i

1-2 hvis du ikke ved noget om det, eller kun meget lidt

3-4 hvis du kan huske lidt, men har svært ved at forklare det

5-6 hvis du har styr på det og kan forklare noget om det

7-8 hvis du ved hvad det betyder og kan forklare og anvende begreberne

9-10 hvis du har fuldstændig styr på alt og både kan lave fyldestgørende forklaringer og anvende det.

Innovation og entreprenørskab

Ifølge den nye folkeskolereform er det obligatorisk, at innovation og entreprenørskab indgår i undervisningen. Om innovation og entreprenørskab står der bl.a. følgende i forhold til FFM:

- "Innovation og entreprenørskab er et tværgående emne i folkeskolen. Eleverne skal udvikle innovative og entreprenante kompetencer, så de kan anvende deres personlige, faglige og sociale ressourcer".
- "Innovation og entreprenørskab er orienteret mod varierede og praksisorienterede undervisningsformer. Der er fokus på elevernes kompetencer til at skabe, udvikle og handle. Innovation og entreprenørskab lægger vægt på elevernes proces og evner til at organisere, kommunikere og samarbejde".

Vi mener, skolebudsprojektet har været eksemplarisk i forhold til innovation og entreprenørskab.

Tværfaglighed

Skolebudsprojektet er i sin form tværfagligt arbejde. Nedenstående er eksempler på kompetencemål fra FFM fra forskellige fag:

Matematik: "Eleven kan handle med dømmekraft i komplekse situationer med matematik".
(Budgetlægning og styring, beregning af priser, avance, kredit, debet mm)

Dansk: "Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation". (F.eks. fremstilling af materialer til markedsføring)
"Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer".
(Elementer i salg og markedsføring)

It og medier: "Eleven som målrettet og kreativ producent". (F.eks. blev der lavet en facebookside til at kommunikere budskabet ud om skolebudsugen)

...

7.B's facebookside

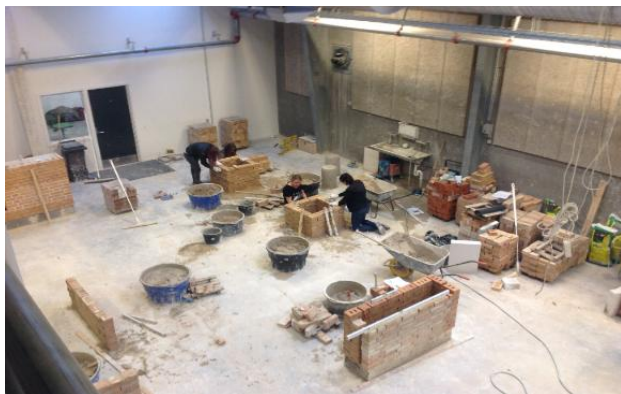
5.2.6 Erfaring og evaluering af skolebodsprojektet

Projektet "Virksomhed i Skolen" er på Ellemarkskolen allerede implementeret i næste års skema. Vores erfaringer og indtryk af elevernes læring gennem et målrettet projekt er yderst positive. Eleverne har fået et indblik i udfordringen og risikoen en iværksætter tager, når man starter en virksomhed op. At der er så mange parametre, som der skal tages et hensyn til i en opstartsfasen, var en øjenåbner for rigtig mange elever. Den viden, bevidsthed og erfaring de har fået gennem projektet om virksomhedsdannelse, kunne vi ikke have givet dem uden eksterne undervisere og deres viden/erfaring indenfor iværksætteri og innovation. Uddannelse og Job giver nu mere mening for vores elever end tidligere, da de selv har en involverende tilgang til den chance, man tager som iværksætter.

For os undervisere har det også været en øjenåbner at komme uden for vante rammer og opleve samt forholde os til andre studiemiljøer. Vi vil fremover involvere eksterne undervisningsinstitutioner, virksomheder i faget Uddannelse og Job. Det fremmer klart elevens interesse og involvering i undervisning og formål med denne.

3 eksempler på, hvad der blev solgt i skoleboden

6 8. klasse. "Håndværker for en dag"

"Håndværker for en dag" er et projekt hvor vores 8. klasses elever, med udgangspunkt i en undervisningsform "ung til ung" skulle følge en håndværker i hans/hendes arbejde/ studie. Fra starten var det meningen, at det skulle være i et samarbejde med EUC Køge samt hos selvstændige håndværksmestre i nærmiljøet.

Vores ide var, at eleverne skulle følge nogle dygtige lærlinge, der enten var i lære eller lige udlært. Vores idé var, at den unge lærling/svend også vil få et udbytte, når han/hun skulle videreformidle sit fag til andet ungt menneske. Samtidig ville den unge håndværker/ lærling forhåbentlig med stolthed få en større bevidsthed om egne erhvervede kompetencer, som inden for faget er en selvfølge, men, når de formidles til et andet menneske, måske vil opleves som unikke.

På trods af vores gode intentioner om, at skaffe praktikpladser ude i forskellige virksomheder (til ca. 50 elever), måtte vi erkende, at det blev en for stor mundfuld. Så den del af projektet blev omformuleret. Men samarbejdet med EUC Køge blev fastholdt, og endte med et rigtigt godt samarbejde samt nogle rigtig gode læringsdage på EUC. I projektugen havde vi et samarbejde med vores UUV-vejleder.

6.1 Forløbet for 8.klasse - "Håndværker for en dag" - uge 50, 2014

På EUC havde vi aftalt to dage, hvor vores to 8.klasser kom derud hver en dag. Eleverne havde fået opgaven at skulle følge en dygtig lærling inden for et af fagene; murer, tømrer, maler, elektriker, vvs-er eller struktør. Eleverne vidste på forhånd ikke hvilket håndværk, de skulle følge eller hvem de skulle samarbejde med af egne kammerater. De udtrak et tilfældigt håndværk på EUC. Sammen med denne lærling havde de ansvaret for at lave og redigere en video, der skulle fungere som en konkret eksemplarisk "gør det selv"-brugervejledning. Videoen skulle være et eksempel på løsning af et dagligdags problem, som vi måske ellers ville ringe efter en håndværker for at løse. Videoerne blev efterfølgende lagt op på Skoletube.

Ud over "gør det selv"-videoen skulle vores 8.klasser interviewe de enkelte lærlinge omkring deres eget valg af uddannelse. Desuden skulle det enkelte håndværks særkende også være kortlagt i interviewet.

Videoen, den viden og indsigt eleverne erhvervede sig, samt de erfaringer de gjorde, i forhold til de enkelte fagområder, skulle så efterfølgende fremlægges og dokumenteres i klassen.

6.1.1 De enkelte dage i uge 50

Dagene forløb på følgende måde (vi brugte 4 dage, da eleverne skulle have en dag med terminsprøver):

Dag 1 og 2 "Håndværker for en dag" - praktikdag på EUC Køge. Eleverne mødte op på EUC Køge og blev ved lodtrækning koblet på et håndværk. De kom til at følge lærlinge fra både EUC og EUX.

Lærlingene på EUC/EUX havde hver især forberedt et forløb og et håndværkstema, som vores elever skulle arbejde med og filme. Dette blev der arbejdet hele dagen, kun afbrudt af det interview eleverne også skulle lave. (Se bilag 2)

UUU-kursus med vejleder Kirsten

Dag 3 (Terminsprøver)

Dag 4 Forberedelse af fremlæggelse. "Gør det selv"-videoen blev redigeret og de enkelte "håndværks"-grupper koordinerede og forberedte deres fremlæggelser for resten af årgangen.

Dag 5 Visning af videoer og fremlæggelser.

6.1.2 FFM for "Håndværker for en dag"

I forhold til 7. klasses projekt er 8. klasses projektet mere direkte orienteret mod brobygning inden for håndværks erhvervsfagene. Kompetenceområderne og færdigheds-/vidensmålene for det timeløse fag Uddannelse og Job er en uddybning af de samme mål, som er angivet ovenfor under punkt 5.2.5, som omhandler "personligt valg", "fra uddannelse til job" og "arbejdsliv". (Se desuden <http://www.emu.dk/omraade/gsk-l%C3%A6rer/ffm/uddannelse-og-job>)

6.1.3 Erfaringer og evaluering af projekt "Håndværker for en dag"

Et projekt hvor man både vil iværksætte et samarbejde med lokale virksomheder (ca.50) og EUC er ikke realistisk. Især tiden til etablering og kontakt med lokale erhvervsdrivende er tidsmæssig en stor opgave som ikke kan realiseres, når vores primær funktion trods alt er undervisere. Det erfarde vi også hurtigt og drog hurtigt den konklusion, at den del af projektet hurtigt måtte droppes. Kontakten og samarbejdet med EUC var betydeligt nemmere at etablere, de kunne hurtigt se ide og formål med vores projekt. EUC har en udfordring omkring rekruttering af kompetente unge mennesker til deres uddannelser. Derfor var vores ide, hvor alle elever på en årgang fik en erfaring med en erhvervsuddannelse, ligesom vand på deres mølle. At se og opleve vores elever i den grad involvere sig i håndværket samt lære af unge på erhvervsuddannelserne var overraskende. Vi havde ikke forventet så stor grad af involvering fra alle vores elever på tværs af køn, tilfældigt udtrukket håndværk samt det, at blive undervist af en ung som kun er et par år ældre. Projektet har en bæredygtighed og fremtid som et element for rekruttering af flere kompetente unge til EUC. Vores elever viste også en større interesse for EUC som et fremtidigt ungdomsuddannelsesvalg end man oplever på landsplan.

Vi gennemførte en spørgeskemaundersøgelse på vores 8. årgang. Et af formålene med denne var, at se effekten af deres projektuge på EUC. Når vi ser på deres besvarelser, kan vi konkludere, at de samlet set har en større interesse for valg af en ungdomsuddannelse på EUC end normalt forventet. Vi er klar over usikkerhed og validitet i sådan en ikke videnskabelig spørgeundersøgelse, men konkluderer trods dette, at eleverne har givet en positiv skriftlig og mundtlig respons på projektet.

7 Linjefag med jobudsyn.

Der er oprettet linjehold på Ellemarkskolen for 7. - 9. klasse. I de enkelte linjefag, er det besluttet, at man skal bestræbe sig på at få koblet faget med fagpersoner indenfor de erhverv, man beskæftiger sig med. Som eksempel er "håndværkslinjen", hvor der var arrangeret en uges erhvervspraktik på EUC, hvor vores elever byggede 2 legehuse.

Linjefagene kører hele året, og bliver ikke beskrevet yderligere i denne her sammenhæng. Henvendelse til skolen for yderligere spørgsmål.

8. Forudsætningen for at lykkes

Det væsentligste for os i forhold til de timeløse fag Uddannelse og Job i skolen er, at man skal ud og mærke og opleve for senere at kunne træffe kvalificerede valg. Derfor må skolen under hele elevens skoleforløb skabe grundlag for de oplevelser ved i videst muligt omfang at komme ud og se, deltage i og møde arbejdslivet. I eleven skal der skabes bevidsthed om den brede vifte af de faglige muligheder, der findes. Oplevelserne i arbejdslivets rum skal så bearbejdes i skolens rum, med de redskaber vi nu engang bruger her. Når så eleven i sidste ende skal vælge ungdomsuddannelse med sigte på fremtidigt erhverv er de forhåbentlig mere afklarede, og har forhåbentlig fået synliggjort og mærket, at der også findes en lang række erhvervsuddannelser, der går en anden vej end den gymnasiale, og som måske passer mere ind til, hvad de dybest set vil og ønsker.

En forudsætning for at dette projekt kunne lykkes, er reelle kontakter mellem skole, erhvervsskole og det lokale arbejdsliv, hvor der skal være en reel vilje til at ville hjælpe og samarbejde. Så det vigtigste og den største udfordring i det hele, er at få skabt denne samarbejdende platform, hvor man ikke frygter bøvl i det ukendte, men tager udfordringen op til gavn for vores børn. Udformningen af denne samarbejdende platform er den egentlige udfordring.

- Hvilke virksomheder vil være med?
- Hvem kan vi kontakte/ringe til?
- Hvem kan vi udvikle med?

Ud fra det vi indtil nu har været igennem, er vores erfaring, at det kræver tid at skabe kontakter, men også at vi alle steder bliver mødt med velvilje og oprigtig interesse for at imødekomme vores ønsker. Vores erfaringer er også, at vi skal være velforberejede til de første møder, så det står rimeligt klart for vores samarbejdspartnere, hvad vi vil og hvor vi gerne vil hen.

Tak til alle de samarbejdspartnere og kontaktpersoner, der har været ind over dette projekt.

9. Yderligere idéer til, hvad vi kan

Udover ovenstående har vi rundet flere andre idéer, vi kunne arbejde med. Mulighederne er utallige

10. Erfaringer og evaluering

Vores overordnede erfaringer i projektet

- *Tidsfaktoren*: Sammenhængende uger
- *Økonomien*: Der skal være afsat midler til det.
- *Faglig forankring*:
- *At være klar i spyttet i forhold til eksterne samarbejdspartnere*: Projektet styres af os. Vi skal være 100% klar over, hvad vi vil, og hvordan projektet kan formes (derfra kan man så justere. Vi har en plan for at have noget at afvige fra. Ellers planløst). Vi kender vores børn og ved, hvad der virker for dem.
- *Afstemte forløb*: Vi har undervejs i projekterne, hver gang forventningsafstemt og lavet klare aftaler med samarbejdspartnerne.

- *Kontakt og ressourcepersoner:* Der skal være koordinatore, som kan skabe kontakterne udadtil.
- *At bruge andre rammer, andre lokaler til arbejdet og de kreative processer.* Bl.a. i forhold til 2.klasse og det at skulle arbejde med maling og limpistoler mm i to konferencelokaler, som bestemt ikke var skabt til formålet.

Der er blevet udfærdiget et spørgeskema, som eleverne skal svare på, som skal give et fingerpeg om at eleverne opnår større klarhed omkring deres fremtidige uddannelsesvalg.

Skoleprojektet for den ene 7.klasse uge 37 og 43 er evalueret af klassen.

HHX-eleverne, som stod for marketingsundervisningen får tilsendt en evaluering, når 7.klasse er færdig.

11. Afsluttende kommentar

Vi vil gerne gentage udgangspunktet for at kunne lykkes i dette projekt:

- Der skal skabes reelle kontakter mellem skole og det lokale arbejdsliv, hvor der er en reel vilje til at ville hjælpe og samarbejde.
- Vi skal få skabt en gennemskuelig samarbejdende platform, hvor man ikke frygter bøvlet i det ukendte, men tager udfordringen op til gavn for vores børn.

Vi er optimistiske, og synes vi har noget at have optimismen i, i kraft af alle de positive tilbagemeldinger, vi har fået og det gode samarbejde vi indtil nu har fået etableret. *Tak for det!*

Gert Andersen og Henrik Larsen

Bilag 1

FFM for Uddannelse og Job. Kompetencemål.

Uddannelse og job - obligatorisk emne Kompetencemål

Rektangulært tip

Kompetenceområde	Efter 3. klassetrin	Efter 6. klas
Personlige valg	Eleven kan beskrive egne drømme og forventninger	Eleven kan besk sammenhænge mål og uddann
Fra uddannelse til job	Eleven kan beskrive forskellige uddannelser og job	Eleven kan besk mellem uddann
Arbejdsliv	Eleven kan beskrive forskellige typer arbejde og arbejdsformer	Eleven kan besk sammenhænge arbejdsliv og fri

Bilag 2:

Skema for 8.U og 8.V

Erhvervsuge 50 - "Følg en håndværker"

8.U	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	<p>Praktik på Erhvervsskole EUC</p> <p>-"Følg en lærling på erhvervsskole"</p> <p>-Lav en "gør det selv video" (tutoriel)</p>	<p>UUV-kursus Med vejleder Kirsten</p>	<p>Praktik i en virksomhed</p> <p>-"Følg en håndværker på en arbejdsplads"</p>	<p>Forbered præsentation:</p> <p>-håndværk og erhverv</p> <p>-"Gør det selv video"</p>	<p>Fremlæggelser af håndværk og "gør det selv" videoer</p> <p>8-9 Sidste forberedelse</p> <p>9-13 Fremlæggelser</p>
8.V	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
	<p>UUV-kursus Med vejleder Kirsten</p>	<p>Praktik på Erhvervsskole EUC</p> <p>-"Følg en lærling på erhvervsskole"</p> <p>-Lav en "gør det selv video" (tutoriel)</p>	<p>Forbered præsentation:</p> <p>-håndværk og erhverv</p> <p>-"Gør det selv video"</p>	<p>Praktik i en virksomhed</p> <p>-"Følg en håndværker på en arbejdsplads"</p>	<p>Fremlæggelser af håndværk og "gør det selv" videoer</p> <p>8-9 Sidste forberedelse</p> <p>9-13 Fremlæggelser</p>